

Przystanek historia

<https://przystanekhistoria.pl/pa2/tematy/opozycja-w-prl/39073,W-obronie-praw-czlowieka-i-obywatela.html>

DODATEK SPECJALNY
IPN
GAZETA POLSKA
NIEZALEŻNA
MIĘCIEC NARODOWY

W OBRONIE PRAW CZŁOWIEKA I OBYWATELA

25 marca br. przypada 30. rocznica utworzenia Ruchu Obrony Praw Człowieka i Obywatela, największej po Komitecie Obrony Robotników opozycyjnej organizacji w okresie bezpośrednio poprzedzającym powstanie „Solidarności”.

Ruch Obrony Praw Człowieka i Obywatela

Grzegorz Waligóra,
IPN Warszawa

25 marca br. przypada 30. rocznica utworzenia Ruchu Obrony Praw Człowieka i Obywatela, największej po Komitecie Obrony Robotników opozycyjnej organizacji w okresie bezpośrednio poprzedzającym powstanie „Solidarności”.

Geneza ROPCZO, podobnie jak wzniesień innych organizacji opozycyjnych powstałych w drugiej połowie lat 70. XX w., związana jest ze zmianą sytuacji międzynarodowej, jak i wewnętrznej Polski. W polityce światowej trwał okres odprężenia, czego efektem były m.in. obrady, a zwłaszcza końcowe ustalenia, Konferencji KBWRE przyjeździe w Helsinkach 3 sierpnia 1975 r. przez 35 państw europejskich (w tym Polskę) oraz Stany Zjednoczone i Kanadę. Z punktu widzenia kształtowania się opinii demokratycznej w Europie Wschodniej przyjęto zobowiązania dotyczące poszanowania praw człowieka oraz podstawowych wolności obywatelskich. W Polsce w tym czasie niosły do czynienia z dekadą Gierka, który programowy władze w dość dramatycznych okolicznościach (Grudzień 1970), rozpoczął formować nowy model polityki gospodarczej, polegający na szybkim unowocześnieniu przemysłu za pomocą masowej zaciąganych pożyczek w wymie-

sko rozwiniętych krajach zachodnich. Początkowo polityka ta przynosiła sukcesy. Niestety, „życie na kredyt” szybko okazało się pułapką i po kilku latach nastąpiło załamanie dotychczasowej polityki. Chcąc zaradzić pojawiającej się sytuacji, od czerwca 1976 r. władze ogłosiły decyzję drastyczną podwyżki cen artykułów spożywczych. Pod wpływem wystąpień robotniczych w Radomiu, Ursusie i Pilecku, władze, chcąc uniknąć eskalacji protestu, już następnego dnia wycofały się z podwyżek. Na demonstrantów spadły jednak karły karzuty 239 osobom, kulegiła 18, wykraczono sporządżyć blisko 400 wniosków o ulżenie w trybie przyspieszonym.

MIĘCIEC NARODOWY
GAZETA POLSKA

W obronie praw człowieka i obywatela

OKRES HISTORYCZNY

(1970-1980) Od Gdańska do Gdańska

02.03.2007

COFNIJ SIĘ